

[Начало](#) > ... > [Вашите Права](#) > [Жертви На Престъпления](#) > [Права На Жертвите – По Държави](#) > 3 -
Правата ми след съдебния процес

3 - Правата ми след съдебния процес

Мога ли да обжалвам съдебното решение?

Обикновено, право да обжалват съдебното решение имат гражданският ищец (1), частният тъжител (2) или частният обвинител (3).

Възможни са два вида обжалване: Жалбата за нищожност (*Nichtigkeitsbeschwerde*) се отнася до законосъобразността на производството и съдебното решение, докато жалбата (*Berufung*) оспорва решението, постановено по гражданскоправни иски. Като частен обвинител можете да обжалвате и степента на наложеното наказание. В случай на оправдателна присъда гражданските ищци и частните тъжители ще бъдат насочени към гражданските съдилища, за да предявят исковете си за обезщетение.

Като граждански ищец, частен тъжител или частен обвинител имате право да подадете жалба за нищожност срещу съдебно решение в следните случаи:

- ако гражданският Ви иск е предаден на граждански съд поради оправдателната присъда на обвиняемия и ако е очевидно, че отказът на подаденото от Вас в хода на процеса искане е повлиял отрицателно върху решението на съда по гражданския Ви иск.

Като граждански ищец или като частен тъжител имате право да обжалвате, ако:

- в случай на осъдителна присъда съдът предаде Вашите иски на граждански съд, макар че по тях би могъл да се произнесе наказателният съд, тъй като исковете Ви са основателни и обосновани.

В производство пред районния съд (*Bezirksgericht*) и пред окръжния съд в едноличен състав (*Landesgericht*) гражданските ищци и частните тъжители могат да обжалват решението по граждански иски не само когато тези иски бъдат предадени изцяло на гражданските съдилища, но и ако искат да оспорят размера на всяко присъдено обезщетение.

Ако в производството сте със статут на частен обвинител, можете да се ползвате от същите права на обжалване като прокурора. Ако обвиняемият бъде оправдан, можете да подадете жалба за нищожност. В производството пред районен съд и пред окръжен съд в едноличен състав можете също да оспорвате фактите, установени в решението, като подадете жалба по въпроса за вината на обвиняемия. В случай че обвиняемият бъде осъден, можете да обжалвате, ако не сте съгласни с наложеното наказание или ако гражданските Ви иски са предадени на гражданските съдилища. Ако не сте присъствали по време на заседанието, на което съдът е произнесъл решението, ще трябва да се запознаете с преписката, за да разберете дали обвиняемият е признат за виновен или за невинен. Решението трябва да съдържа мотиви и да бъде подписано от съдията в срок от 4 седмици. Ако участвате в процеса като граждански ищец, частен тъжител или частен обвинител и подадете въззивна жалба или жалба за нищожност в срок от 3 дни от произнасянето на решението, трябва да получите препис от решението. Можете да кандидатствате за правна помощ за подаване на Вашата жалба или жалбата за нищожност. Ако е необходимо, това може да включва оказване на подкрепа чрез осигуряване на безплатен писмен превод. Съдът ще предостави правна помощ, ако е необходимо законно представителство и ако доходът Ви не е достатъчен, за да платите за законното представителство, без да застрашите издръжката си.

Какви права имам след постановяване на присъдата?

Всички жертви могат да поискат да бъдат информирани за първия случай, в който на извършителя е

позволено да напусне мястото за задържане без надзор, в случай на задържане на извършителя, след като е избягал, ако извършителят трябва да бъде или е бил освободен, както и за всички условия, наложени в случай на условно освобождаване.

Жертвите на сексуални престъпления и сексуално мотивирано насилие трябва да бъдат изслушвани, преди да бъде одобрено електронно проследяване, ако те са поискали да бъдат информирани за напускането или за освобождаването на извършителя от затвора. Такива жертви трябва да бъдат уведомени и за това, че електронното проследяване е било одобрено. Те имат право на услуги за подпомагане на жертвите на престъпления, които да им помогнат при упражняването на тези права.

В противен случай след влизането на решението в сила няма да получавате каквато и да е друга информация от органите. Вие обаче ще продължите да имате право да преглеждате преписката по делото, ако Вашите интереси са засегнати.

Имам ли право на помощ или защита след съдебния процес? За колко време?

След процеса имате право на заключителна дискусия с организацията, която Ви е предоставила услуги за подпомагане на жертвите на престъпления.

Жертви на престъпления, които са получили психосоциална подкрепа в хода на наказателното производство, имат право на същата подкрепа и в хода на последващо гражданско производство. Това зависи от намирането на връзка между предмета на гражданското производство и този на наказателното производство, както и от това дали такава подкрепа е била необходима за защита на процесуалните права на жертвата. Предоставящата съдействието организация за подкрепа на жертвите на престъпления ще прецени дали тези условия са изпълнени. Жертвата може да потърси правна помощ, за да може да бъде представлявана от адвокат в гражданското производство. Тази помощ ще бъде гарантирана най-малко до края на гражданското производство.

Каква информация ще ми бъде предоставена, ако извършителят бъде осъден?

Можете да разберете резултата от производството и наложеното наказание или като останете в съдебната зала до произнасянето на устното съдебно решение, или като разгледате по-късно преписката по делото.

Ще бъда ли уведомен, в случай че извършителят на престъплението бъде освободен (включително предсрочно или условно освобождаване) или избяга от затвора?

При поискване ще бъдете незабавно информиран, ако извършителят избяга или бъде освободен от затвора, както и за първия случай, когато извършителят получи правото да напусне мястото за задържане без надзор. Също така ще бъдете уведомен за задържането на извършител, който е избягал. Ако при освобождаването на извършителя са му наложени условия, свързани със защита на жертвата, Вие също ще бъдете информиран за тях.

Ще бъда ли привлечен за участие при вземането на решение за освобождаване или за условно предсрочно освобождаване? Например, мога ли да правя изявления или да обжалвам решението?

Жертвата ще бъде привлечена да участва при вземането на решения за освобождаване или за условно предсрочно освобождаване само в изключителни случаи. Преди да бъде взето решение за електронно проследяване, ще бъдат изслушани само жертвите на сексуално престъпление или сексуално мотивирано насилие, които са поискали да бъдат информирани за бягството или освобождаването на извършителя.

1. Граждански ищец

За да станете граждански ищец, трябва да подадете декларация. Декларацията трябва да съдържа конкретно количествено определение на предявения иск за обезщетение на загубите, претърпени вследствие на престъплението, или за причинените вреди. Декларацията трябва да бъде подадена до полицията или до прокурора в хода на разследването. Тя може да бъде подадена писмено или устно. В хода на процеса декларацията трябва да бъде представена, преди да бъдат събрани всички доказателства. Това е и последният момент, когато искът може да бъде представен количествено.

Като граждански ищец освен с правата, които се предоставят на жертва, ще разполагате и със следните права:

- правото да поискате събиране на доказателства, които могат да послужат за осъждане на извършителя или за обосноваване на иска за обезщетение; правото да бъдете призован по време на процеса; правото да обжалвате решението на съда за приключване на делото; правото да подадете жалба въз основа на Вашите граждански искове.

2. Частен тъжител

За да станете частен тъжител, трябва да сте или да станете граждански ищец и да обявите наказателно преследване от частен характер. Ако извършителят е малолетно или непълнолетно дете, наказателното преследване от частен характер се изключва.

Можете да станете частен тъжител, като подадете декларация. Ако в хода на процеса прокурорът откаже да повдигне обвинения, трябва да изпратите тази декларация незабавно, в случай че сте били надлежно призован. Ако не сте се явили, когато сте били призован, или не обявите наказателно преследване от частен характер, извършителят ще бъде оправдан.

Ако прокурорът откаже да повдигне обвинението извън съдебното заседание или ако не сте били надлежно призован като граждански ищец, съдът трябва да ви информира за това развитие. В този случай ще имате срок от 1 месец, за да обявите наказателно преследване от частен характер.

Ако Вие поддържате обвинението вместо прокурора, последният по всяко време може да има достъп до информацията относно съдебното производство и може да реши отново да поеме наказателното преследване. В този случай ще продължите да участвате в процеса като граждански ищец.

3. Частен обвинител

Някои престъпления с по-ниска степен на обществена опасност подлежат на наказателно преследване не от прокурора, а от самата жертва. Ако сте жертва на такова престъпление, наказателното производство ще бъде образувано само ако повдигнете пред съда обвинения от частен характер. Тогава ще придобиете статут на частен обвинител.

В този случай по принцип няма процедура по разследване, но жертвите на определени онлайн престъпления от омраза (клевета, обвинение в наказуемо по съдебен ред престъпно деяние или обида, което е било отхвърлено, ако тези престъпления са били извършени посредством далекосъобщителни или компютърни системи) могат да подадат молба до съда за предприемане на действия по разследване на извършителя. Молбата трябва да отговаря на изискванията за доказателствени искания.

В качеството си на частен обвинител трябва сам да докажете всички факти, които са от съществено значение за осъждането. Ако обвиняемият бъде оправдан, трябва да заплатите разноските по производството. За жертвите на онлайн престъпления от омраза се прилага изключение: в наказателно производство за клевета, обвинение в наказуемо по съдебен ред престъпно деяние или обида, което е било отхвърлено, ако тези престъпления са били извършени посредством далекосъобщителни или компютърни системи и производството не е завършило с осъдителна присъда, частните обвинители или жертвите, които подават молба за разследване на извършителя, са длъжни да заплатят обезщетение само ако съзнателно са повдигнали неоснователно обвинение. Това освобождаване от задължението за възстановяване на разноските обаче се отнася само до разноските по производството. Ако производството завърши с оправдателна присъда, частният обвинител се задължава да възстанови разноските за защита на подсъдимия в главното и във въззивното производство.

Разпоредбите относно разноските за жертвите на онлайн престъпления от омраза са валидни до 31

декември 2023 г. и ще подлежат на оценка.

4. Услуги за подпомагане на жертвите на престъпления

Определени лица имат право на услуги за психосоциална и правна помощ за жертви на престъпления. Това право може да се ползва:

- от лица, които може да са били изложени на насилие или опасна заплаха в резултат на умишлено престъпно деяние, чиято сексуална неприкосновеност и самоопределяне са били нарушени или чиято лична зависимост е била използвана при извършването на такова престъпление;
- ако смъртта на лице може да е била причинена вследствие на престъпление и Вие сте близък роднина на това лице, или ако сте роднина и сте били свидетел на деянието;
- от жертвите на терористични престъпления;
- от жертвите на типично „онлайн престъпление от омраза“. Това включва постоянно преследване, продължаващ тормоз чрез далекосъобщителни или компютърни системи („кибертормоз“), както и подбuditелството към такива деяния. Включват се също престъпления като клевета, обвинение в наказуемо по съдебен ред престъпно деяние, обида или клевета, което е било отхвърлено, ако има основание да се смята, че престъплението е било извършено посредством далекосъобщителни или компютърни системи;
- от малолетни или непълнолетни, които са били свидетели на насилие в своя социален кръг (насилие в семейството, насилие над деца).

Подкрепата за жертвите трябва е необходима за защита на техните права и трябва да бъде осигурена от институцията за подкрепа на жертвите на престъпления. Услугите за психосоциална помощ на жертвите на престъпления винаги трябва да се предоставят без да е необходимо да се подава молба от жертви, чиято сексуална неприкосновеност е била нарушена и които са на възраст под 14 години.

Психосоциалната процесуална помощ включва подготовка на засегнатите лица за производството и за свързания с него емоционален стрес и помощ при изслушвания в полицията или в съда; правната помощ включва правна консултация и представителство от адвокат. Лицата, осигуряващи правна помощ, също имат право да поискат обезщетение в наказателно производство (правата на гражданския ищец).

Услугите за подпомагане на жертвите на престъпления се предоставят от специални организации за подкрепа на жертвите на престъпления (като центрове за защита на деца, консултативни центрове или центрове за интервенция). Те дават указания на адвокатите да предоставят правна помощ и/или оказват психосоциална помощ чрез служителите си. Техните служители са социални работници, психолози или подобни на тях специалисти с допълнително — задължително — правно обучение в областта на наказателното производство.

Техните служители са социални работници, психолози или подобни на тях специалисти с допълнително — задължително — правно обучение в областта на наказателното производство.

■ Последна актуализация: 02/07/2025

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.